

דנ"פ 1541/13 - צבי רוזנבלט נ' מדינת ישראל

סדר דין אזרחי - דיון נוסף

פלילי - חוק העונשין - עבירות איסור הלבנת הון

פלילי - חוק העונשין - עבירות מרמה

var MareMakom = דנפ 1541/13 - צבי רוזנבלט נ' מדינת ישראל, תק-על דנפ 1541/13(3), (30/09/2013)10029 ;"

דנ"פ 1541/13 - צבי רוזנבלט נ' מדינת ישראלעליון

דנ"פ 1541/13

צבי רוזנבלט

נגד

מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

[30.09.2013]

כבוד המשנה לנשיא מ' נאור

בקשה לדיון נוסף על פסקי דין של בית משפט זה ב-ע"פ 8425/11 ו-ע"א 325/12 מיום 21.1.2013 שניתנו על ידי כבוד

השופטים י' דנציגר, ע' פוגלמן ו-צ' זילברטל

החלטה

בפני בקשה לקיים דיון נוסף בשני פסקי דין של בית משפט זה מיום 21.1.2013. בפסק הדין הראשון, ע"פ 8425/11, אשר ניתן מפי השופט צ' זילברטל, בהסכמת השופטים י' דנציגר ו-ע' פוגלמן, נדחה ערעורו של המבקש על הרשעתו בעבירות ייבוא, מכירת תרופות מזויפות, עבירות מכס ועבירות הלבנת הון, וכן נדחה ערעורו על גזר הדין. בפסק הדין השני, ע"א 325/12, אשר ניתן מפי השופט ע' פוגלמן, בהסכמת השופטים י' דנציגר ו-צ' זילברטל, נדחה ערעורו של המבקש על חילוטו של נכס מקרקעין אשר נקבע כי הנו רכושו של המבקש.

תמצית העובדות וההליכים

ראשיתה של הפרשה בכתב אישום שהוגש נגד המבקש, נאשם נוסף וחמש חברות לבית המשפט המחוזי. בכתב האישום יוחסו למבקש, בין היתר, שורת עבירות מכס, עבירות הלבנת הון, עבירות שיווק ייבוא ומכירת תכשירים, קבלת דבר במרמה, ביצוע מעשי פיזיות ורשלנות, הברחת טובין בנסיבות מחמירות, מסירת הצהרה כוזבת ועוד. על פי המתואר באישומים, המבקש הבריח ומכר כדורים מזויפים לטיפול באין אונות שהוצגו כמקוריים, הן באמצעות שלוש מרפאות שהפעיל בישראל, והן באמצעות אתרי אינטרנט. לשם ביצוע המכירות הקים המבקש חברות, אשר הפעיל וניהל בפועל, אולם הוא דאג כי אחרים יירשמו כבעליהן ומנהליהן על מנת להסתיר את פעילותן בהן. בכתב האישום תוארו פעולות שונות שנעשו להסוואת והסתרת מקור הכספים מהסחר בכדורים, וכן פעולות ייצוא וייבוא שלא לפי חוק.

במסגרת ההליך נתבקש חילוטה של דירה, אשר רשומה על שם בתה של בת-זוגו של המבקש (להלן: הדירה או הנכס), הגב' יפית עזרא (להלן: עזרא). ביום 25.6.2011 החליט בית המשפט המחוזי להעביר את הדין בבקשת החילוט למסגרת של הליך אזרחי, וזאת על מנת למנוע עיכוב ההליך הפלילי.

בהליך הפלילי ניתנה הכרעת דין מקיפה ומפורטת מיום 30.6.2012, בה קבע בית המשפט המחוזי (השופט ג' קרא) כי המשיב ביצע את המיוחס לו. בית המשפט מצא כי הכדורים הוברחו לישראל תוך שהמבקש מתחמק מתשלומי מכס ומע"מ, ובגין כך הרשיעו בעבירה של הברחת טובין, השתמטות מתשלום מכס והתחמקות מתשלום מס; בית המשפט קבע כי הכדורים היו מזויפים וכי המבקש ידע זאת, ובגין כך הרשיעו בעבירה של קבלת דבר במרמה, חובת מרשם ומכירת טובין שייבואם אסור; בהמשך לכך נקבע, כי המבקש העמיד את חייהם של רוכשי הכדורים בסכנה, ובגין זאת הוא הורשע בביצוע עבירה של סיכון חיי אדם. נקבע, כי המבקש ידע שאינו מייצא לחו"ל באופן מותר את הכדורים המזויפים שנמכרו באמצעות אתרי האינטרנט, והוא הורשע בהברחת טובין בנסיבות מחמירות ובשורת עבירות מכס נוספות. באשר לחברות שהוקמו מחוץ לישראל (להלן: החברות הזרות), נקבע כי מטרת הקמתן היתה להסתיר את בעלות המבקש בחברות שהפעיל בישראל ושליטתו בהן, כי עיסוק החברות היה לא חוקי וכי הכספים שהתקבלו כתוצאה מפעילות זו היו בגדר 'רכוש אסור'. בגין כך הורשע המבקש בביצוע הלבנת הון לפי חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 (להלן: חוק איסור הלבנת הון או החוק). נוכח כל אלו, גזר בית המשפט על המבקש חמש שנות מאסר בפועל ושנתיים מאסר על תנאי, והפעיל עונש מאסר על תנאי של 10 חודשים שעמד כנגדו ב-ת"פ 3238/99, אשר ירוצה במצטבר. כמו כן, השית בית המשפט על המבקש קנס בסך 500,000 ש"ח.

בהליך האזרחי בענין החילוט קבע בית המשפט המחוזי, בפסק דינו מיום 27.11.2011, כי חרף הרישום הפורמאלי הנכס שחילוטו התבקש הנו בשליטת המבקש, וכי רישומו על שמה של יפית עזרא נועד אך להבריחו ולהקשות על תפיסתו. בית המשפט מצא כי עדותה של עזרא אינה מהימנה ומלאת סתירות, וקבע כי גרסתה באשר לנסיבות בהן רכשה את הנכס אינה משכנעת ואינה סבירה. נוכח דברים אלו, דחה בית המשפט את התנגדותה של עזרא הטוענת לזכות בנכס והורה על חילוט הדירה.

הן המבקש והן המדינה ערערו על פסק הדין הפלילי. בנוסף ערערו המבקש ועזרא על החלטת החילוט בהליך האזרחי. בבית המשפט העליון אוחדו ההליכים ונשמעו יחד, אולם פסקי הדין בערעור הפלילי ובערעור האזרחי ניתנו בנפרד. פסק הדין בע"פ 8425/11

בערעור טען המבקש לענין עבירת ההברחה וייצוא הכדורים באופן לא חוקי, כי לא הוכחה אשמה ברמה מספקת לשם הרשעה. כן נטען, כי לא הוכח שהמבקש ידע, בעת ביצוע העבירות, שהכדורים מזויפים ושבמכירתם היתה סכנה לחיי אדם. עוד נטען, כי הקמת החברות הזרות והעברות הכספים שהתבצעו אליהן ובינן לבין עצמן נעשו על פי דין ולצרכים עסקיים לגיטימיים. ביחס לגזר הדין טען המבקש כי לא ניתן משקל הולם לנסיבותיו האישיות הקשות של המבקש ולהימשכות ההליכים על פני תקופה ארוכה. במקביל, הגיש המבקש בקשה להוספת ראיות חדשות בענין מעורבותו של גורם נוסף באירועים הפליליים, אשר יש בהן - לטענתו - כדי לשנות את קביעת בית המשפט בענין עבירות ההברחה והייבוא. המדינה טענה בערעורה כי עונש המאסר שנגזר על המבקש אינו תואם את חומרת העבירות בהן הורשע, ריבוי והנזק שנגרם. כן נטען, כי גובה הקנסות שהוטלו נמוך בהתחשב בהיקף הרכוש האסור שנצבר ושוויו. בפסק דינו בערעורים הפליליים קבע בית משפט זה כאמור כי אין לקבל את ערעור המבקש, וכי הוכחה אחריותו לעבירות בהן הורשע. לא נחזור ונפרט את מכלול קביעותיו של בית המשפט, ורק נזכיר את אלו הרלבנטיות לסוגיות מושא הבקשה שלפנינו. לענין עבירת ההברחה קבע בית המשפט כי הודאותיו של המבקש, עליהן נסמך בית המשפט המחוזי, מתיישבות עם המכלול הראייתי בתיק, וכי ההרשעה בעבירות הייבוא נסמכת על ראיות איתנות. כמו כן דחה בית המשפט את הבקשה להגשת ראיות נוספות, בקבעו כי המבקש יכול היה להשיג את הראיות בשלב מוקדם יותר, וכי ממילא לא נראה שיש באותן ראיות כדי להביא לשינוי התוצאה אליה הגיע בית המשפט המחוזי. לענין עבירות הלבנת ההון והעבירות האחרות הנוגעות לחברות הזרות, נקבע כי חומר הראיות מקים באופן מובהק את יסודות העבירות בהן הואשם והורשע המבקש. נקבע כי הראיות מלמדות בבירור שהמבקש הפעיל באופן מודע ושיטתי מערך חברות שבצד פעילותן החוקית ניהלו פעילות בלתי חוקית, אשר על מנת להסוותה נרשמו החברות וחשבונות בנק שונים על שם "אנשי קש" שהיו מקורבים למבקש. לאור דברים אלו קבע בית המשפט כי בדין הורשע המבקש בעבירות לפי סעיפים 3(א), 3(ב) ו-4 לחוק איסור הלבנת הון. עבירות הברחת הטובין לפי פקודת המכס [נוסח חדש] ועבירות לפי סעיף 60 לפקודת סימני מסחר [נוסח חדש], התשל"ב-1972. לענין גזר הדין, קבע בית משפט זה כי בית המשפט המחוזי שקל את נסיבותיו האישיות של המבקש ואת התמשכותם הארוכה של ההליכים בעניינו כדבעי, וגזר את דינו באופן הולם ומאוזן. לפיכך, ולאור הכלל לפיו לא בנקל תתערב ערכאת הערעור בענישה שקבעה הערכאה הדיונית, לא מצא בית משפט זה הצדקה להתערב בגזר הדין. בית המשפט דחה גם את טענות המדינה, אשר ערערה על גובה הקנסות ועל קולת העונש שנגזר על המשיב, בקובעו כי גם הנסיבות שציינה המדינה נלקחו בחשבון על ידי בית המשפט המחוזי.

פסק הדין ב-ע"א 325/12

בערעור האזרחי בענין החילוט נטען, כי טעה בית המשפט המחוזי בכך שלא נימק את החלטתו לדון בחילוט במסגרת הליך אזרחי, וכי החלטה זו סותרת החלטה קודמת שלא לעשות כן. עוד נטען, כי מאחר ולא הוגשו כתבי טענות מתאימים מצד המדינה בהליך האזרחי, לא התנהל הליך תקין ונפגעה יכולת המבקש להתגונן. כמו כן, נטען כי שגה בית המשפט כאשר ניהל את הדיון מבלי שהמבקש היה מיוצג, לאחר שבא כוחו לא הופיע לדיון, ומבלי שהתאפשר למבקש לטעון את טענותיו, דבר שנזקף לחובתו בפסק הדין. לבסוף, נטען כי אין די ביסוס לקביעה לפיה הנכס שחולט הנו בבעלות המבקש, או לכך שהוא נרכש בכספים שהושגו בביצוע עבירות. המדינה סמכה ידיה על קביעותיו ומסקנותיו של בית המשפט המחוזי.

בפסק הדין בערעור האזרחי קבע בית משפט זה כי אין פסול בכך שבית המשפט המחוזי לא רשם את טעמיו להעברת ההליך למסגרת דיון אזרחית, שכן תכלית ההעברה היתה ברורה היטב מהנסיבות. כמו כן, נקבע כי אין ממש בטענותיו הדיוניות של המבקש, הן מאחר והיו לו שתי הזדמנויות שונות להגיש תצהיר מטעמו והוא בחר שלא לעשות כן, והן מאחר ואין זכר בפרוטוקול הדיון לכך שביקש לטעון את טענותיו ומכאן שגם זכות זו להשמיע עמדתו לא ניצל. לבסוף, נדחו טענות המבקש לענין קביעותיו העובדתיות של בית המשפט המחוזי. נקבע, כי הממצאים לפיהם הנכס הנו בפועל רכוש של המבקש ועסקת מכירתו היתה פיקטיבית נשענים על התרשמות בלתי אמצעית מהעדויות שהובאו בפני בית המשפט המחוזי, ואין להתערב בהם. נוכח כל אלו, דחה בית משפט זה את ערעורו של המבקש. ערעור שהגישה עזרא נדחה אף הוא. הבקשה לדיון נוסף

טענותיו של המבקש מופנות הן נגד פסק הדין בערעור האזרחי והן נגד פסק הדין בערעור הפלילי. טוען המבקש, כי מוצדק לקיים דיון נוסף במספר סוגיות העולות מפסקי הדין: הרשעתו בייבוא הכדורים; הרשעתו בעבירות הלבנת הון; ההחלטה על חילוט הדירה וגזר הדין.

לענין הרשעתו בעבירות הלבנת הון, טוען המבקש כי זו אינה מבוססת על ראיות, אלא על קביעות בית המשפט המחוזי בדבר אי-מהימנותו של המבקש. כמו כן, לטענתו מסקנות בית המשפט המחוזי אינן מעוגנות דיין בחומר הראיות. לענין הרשעתו בעבירות הייבוא, טוען המבקש כי כאשר הסתמך בית המשפט המחוזי על הודאתו הביע ספק האם המבקש שילם לבלדר או לספק, ספק שיש בו כדי להביא לזיכוי מעבירת הייבוא. בנוסף, טוען המבקש כי רוב האישומים בהם הורשע קשורים להקמת חברות ישראליות וחברות זרות בטרם נכנס לתוקפו חוק איסור הלבנת הון. לענין זה, המבקש טוען כי אחד מהחשבונות, שבגין פתיחתם הורשע בעבירה לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון, נפתח לפני שהחוק נכנס לתוקפו. לענין גזר דינו טוען המבקש, כי העונש שנגזר עליו חמור וחורג מנורמת הענישה במקרים דומים, וכי טענתו מקבלת משנה תוקף לאור השיהוי הממושך של ההליכים בעניינו. עוד טוען המבקש, כי ישנה חשיבות ציבורית לכך שבית המשפט העליון יקבע כללים ברורים לענין הטלת קנס על נאשם תוך קביעת חלופת מאסר. לדבריו, אין להטיל קנס גבוה על נאשם תוך ידיעה שאין באפשרותו לשלם, ובכך להגדיל הלכה למעשה את תקופת מאסרו באמצעות הפעלת חלופת המאסר.

לענין הליך החילוט, טוען המבקש כי מדובר בהליך תקדימי מסוגו, שבו קיבל בית המשפט החלטה עצמאית לחלט נכס מקום שהדבר לא התבקש על ידי התביעה, וכאשר המבקש לא היה מיוצג על ידי עורך-דינו, אשר לא הופיע לדיון. עוד נטען, כי לא ניתן משקל מספק למסמכים בנקאיים שהוצגו, המוכיחים לפי הטענה כי הנכס נרכש על ידי הגב' יפית עזרא, ולעובדה כי לאורך תקופה ממושכת לא רשמה המדינה הערת אזהרה על הנכס, אף לאחר חקירת הגב' עזרא ואמה. עוד טוען המבקש כי טעה בית המשפט כאשר הסתמך לענין שווי הנכס על הערכת שמאי מטעם המדינה, ולא מינה שמאי עצמאי. בנוסף נטען כי אין זה צודק שהגב' ריימונד נברו, אשר היתה בעבר הידועה בציבור של המבקש והבעלים הקודמים של הנכס, לא צורפה כמשיבה להליך החילוט. כמו כן, מעלה המבקש לראשונה בבקשה טענה לענין העובדה שהשופט, אשר קבע בהכרעת הדין שהנכס היה בבעלות המבקש, הוא גם השופט שדן בשאלת החילוט. לשיטת המבקש, היתה חובה להעביר את הדיון בחילוט לשופט אחר, שכן בהבעת דעה בתיק יש כדי להביא לפסילת שופט. לבסוף, טוען המבקש כי לא היה צודק לחייבו בהוצאות שכר טרחת עורך-דין במסגרת ההליך האזרחי, מקום שעצם התנהלות הדיון בשאלת החילוט במסגרת אזרחית נבעה מ"מחדלי התביעה", להגדרתו.

דיון והכרעה

לאחר עיון בבקשה הגעתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות, וזאת אף מבלי להידרש לתשובת המשיבה. כידוע, דיון נוסף הנו הליך חריג, אשר נועד לנושאים בעלי חשיבות משפטית, במקרים בהם ההלכה שנפסקה בבית המשפט העליון עומדת בסתירה להלכה קודמת, או כאשר ההלכה שנפסקה ראויה לדיון נוסף, מפאת חשיבותה, קשיותה או החידוש הטמון בה (סעיף 30(ב) לחוק בתי המשפט, התשמ"ד-1984, וראו גם דנ"א 956/12 מוסקוביץ' נ' בית חולים ברזילי, פסקה 4 (26.2.2012)).

דא עקא, בענייננו לא נפסקה כל הלכה, וממילא לא נקבעה הלכה חדשנית, חשובה או קשה. עיון בפסקי הדין בערעור הפלילי ובערעור האזרחי מעלה שכל הלכה אין בהם, אלא ניתוח עובדתי והכרעה. הבקשה לדיון נוסף אינה מצביעה על הלכה חדשה שנקבעה בפסק הדין. הבקשה מעלה טענות שאופיין ערעורי ואשר נוגעות לניתוח הראיות וקביעת ממצאים שבעובדה, וככאלו הן אינן מקימות הצדקה לדיון נוסף. אבאר.

הטענה לפיה רוב האישומים בהם הורשע המבקש קשורים להקמת חברות לפני שנכנס לתוקפו חוק איסור הלבנת הון אינה מצדיקה קיום דיון נוסף, מאחר ואין מדובר בהלכה חדשה, או בהלכה בכלל: בית משפט זה לא קבע בפסק הדין דבר בהתייחס לתחולת חוק איסור הלבנת הון ומכאן שכלל לא נקבעה בו הלכה בענין. נזכיר כי תנאי סף לעריכת דיון נוסף הוא שקביעת ההלכה נעשתה באופן מפורש וגלוי (ראו דנ"א 5614/12 כהן נ' מדינת ישראל מינהל מקרקעי ישראל, פסקה 17 (29.8.2012)), וזאת ודאי שלא ארע בענייננו. די בכך כדי לדחות את הטענה.

בבחינת למעלה מן הצורך אציין, כי סעיפי האישום בהם הורשע המבקש אין ענינם פתיחת חברות, אלא פעולות שביצע המבקש בחסות אותן חברות (אשר שימשו להסוואה ולעירוב הכספים שהתקבלו כתוצאה מביצוע העבירות), כך שאין נפקות לשאלה מתי החברות הוקמו ביחס לחוק איסור הלבנת הון. טענות המבקש מתייחסות להרשעתו לפי סעיפים 3 ו-4 לחוק איסור הלבנת הון, היינו לאישומים הראשון והשישי בכתב האישום ובהכרעת הדין. לענין הרשעת המבקש לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון (האישום הראשון), טענת המבקש מתמקדת באחד מהחשבונות שבגינם הורשע בפגיעה או שיבוש חובת הדיווח לפי סעיף 3(ב) לחוק. המבקש טוען כי החשבון מושא הטענה (חשבון א.ל.ט.ר, ראו סעיף (ב) בעמוד 60 להכרעת הדין) נפתח לפני שנכנס החוק לתוקפו. חוק איסור הלבנת הון נחקק בשנת 2000. בכתב האישום נטען שחשבון זה נפתח בשנת 2002, והמבקש הורשע בעבירה הנזכרת בקשר לאותו חשבון על סמך הנתונים בכתב האישום. המבקש צירף לבקשה לדיון נוסף העתק דף חשבון (נספח ג'5) אשר מראה, לטענתו, שהחשבון נפתח לפני שהחוק נכנס לתוקף. בדף החשבון רשומות פעולות החל משלהי 2001. אף אם אניח כי החשבון נפתח לפני כניסת החוק לתוקף (ואינני קובעת אם זה כך, וראו לענין זה סעיף 35 לחוק), אין בכך כדי לגרוע מהקביעה בהכרעת הדין לפיה נאשם נוסף הצהיר כי הוא הנהנה היחיד בחשבון זה, כאשר החשבון נוהל ונשלט בידי המבקש (ראו עמודים 75-76 להכרעת הדין). ודוק: המבקש אינו טוען שההצהרה הכוזבת הזו - שהיא המעשה המקים את היסוד העובדתי של העבירה - ניתנה לפני כניסת החוק לתוקף. די בכך כדי לדחות את הטענה בענין חשבון זה, שהוא ממילא רק אחד מתוך ארבעה חשבונות שבגינם הורשע המבקש בפגיעה או שיבוש חובת הדיווח לפי סעיף 3(ב) לחוק.

לענין הרשעת המבקש לפי סעיף 3(א) וסעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון (האישום השישי בהכרעת הדין), טוען המבקש כאמור, כי החברות שבאמצעותן נעשו הפעולות הוקמו לפני כניסת החוק לתוקפו. ואולם, המעשים המקימים את היסודות העובדתיים של העבירות בהן הורשע המבקש בוצעו לאחר כניסת החוק לתוקפו (ודוק: המבקש אינו טוען כי אותן פעולות בוצעו לפני כניסת החוק לתוקף, ובכך ממילא די כדי לדחות את הטענה). אכן, הפעילות הבלתי-חוקית בה הורשע המבקש, כפי שהיא נסקרת בהכרעת הדין ובערעור, משתרעת על פני התקופה שבין השנים 2001-2004, היינו לאחר כניסת סעיפים 3 ו-4 לתוקפם בשנת 2000 (לענין מועד תחילת סעיף 4 ראו סעיף 35(ד) לחוק איסור הלבנת הון, בצירוף תקנות איסור הלבנת הון (דיווח למשטרה), התשס"א-2000)). פעולות ההטעיה ועירוב כספי החברות, אשר נתקבלו מהסחר בכדורים המוברחים והמזויפים, שנעשו במטרה לטשטש את מקור הכספים, התבצעו בין השנים 2003-2004 (ראו עמוד 78 להכרעת הדין). בית המשפט המחוזי קבע כי כספים רבים הופקדו ונמשכו מהחברות, כי בוצעו העברות כספים רבות בין החברות (המקומיות והזרות) לבין עצמן, באופן שיצר "תשתית בינלאומית נרחבת להלבנת הון" (שם), וכי הפעולות נעשו על מנת להסתיר את בעלות המבקש בחברות אלו ושליטתו בהן. זאת, כאשר הוא מודע לכך שכספים אלו הנם רכוש אסור. מעשים אלו הקימו את היסודות העובדתיים של העבירות לפי סעיף 3(א) וסעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון.

אף בטענת המבקש בענין הטלת קנס במקום מאסר אין כדי להצדיק דיון נוסף. בית משפט זה דחה את טענת המבקש לפיה בשל מצוקתו הכלכלית לא יוכל לשלם את הקנס ובהכרח יאלץ לשבת במאסר תמורתו, בקבעו כי הדברים נלקחו בחשבון על ידי בית המשפט המחוזי. עיון בגזר הדין מעלה כי אכן, מסקנת בית המשפט המחוזי היתה כי למבקש כסף רב שלא נתפס על ידי רשויות האכיפה, לאור היקף הרווחים העצום שבו דובר וכן לאור מנגנוני ההסתרה וההסוואה המתוחכמים שהפעיל המבקש (ראו עמוד 8 לגזר הדין). זה מכבר נקבע כי "על עבירות שיש עמן רווח כספי ראוי בדרך כלל להטיל קנס שלמצער יוציא את בלעו של העבריין מפיו ויהפוך את העבירה ללא משתלמת" (ע"פ 7972/11 יעקב נ' מדינת ישראל, פסקה 17 לפסק דיני (1.11.2012)) וכן "...אמצעי המאסר במקום קנס הינו בבחינת רע הכרחי כאשר מדובר באדם שהוא בעל יכולת כלכלית ומתחמק מתשלום הקנס או מבריח את נכסיו כדי שלא יהיה ניתן לגבות מהם את המגיע" (ע"פ 5023/99 חכמי נ' מדינת ישראל, פסקה 8 לפסק דינה של השופטת א' פרוקצ'יה (15.3.2001)). הטלת הקנס בעניינו של המבקש נבעה מכך שהמבקש הפיק רווח כספי מהעבירות בהן הורשע, וגובהו נקבע על ידי בית המשפט המחוזי במסגרת שיקול דעתו. בית המשפט העליון לא התערב בשיקול דעת זה ואין מקום להתערבות כזו במסגרת דיון נוסף, לאור העובדות שנקבעו. אכן, "נחוצה הבחנה בין נאשם בעל יכולת כלכלית המסוגל לעמוד בתשלום קנס (ובכלל זה מי שהבריח את נכסיו כדי לחמוק מתשלום), לבין מי שאין ידו משגת באופן אמיתי לעמוד בתשלום" (ע"פ 5023/99 הנ"ל, בפסקה 8), אולם מדובר בנסיבות אשר היו בפני בית המשפט המחוזי, נשקלו על ידו, ופורטו בגזר דינו. הדברים שבו ונדונו בערעור (ראו פסקאות 47-49 לפסק הדין), ואין בהליך הבקשה לדיון נוסף כדי להוות ערעור שני (ראו דגנ"ץ 6722/12 נוארה נ' בית המשפט הצבאי (28.2.2013)).

האמור נכון גם לענין טענות המבקש הנוגעות לאורך מאסרו. טענות אלו מקומן בערעור ולא בבקשה לדיון נוסף. ברי, כי אין בקביעת אורך עונש מאסר, או ריצויו במצטבר לעונש מאסר על תנאי, משום הלכה. בית המשפט מאזן בין נסיבות אישיות של נאשם ובין שיקולי ענישה כדבר שבשגרה. מטבע הדברים, קביעת נקודת האיזון מושפעת מנסיבותיו הקונקרטיים של כל מקרה, כפי שבולט על רקע הנסיבות במקרה שלפנינו (ראו למשל ע"פ 4890/01 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(1) 594, עמודים 601-602 (2001)). בקביעה כזו אין כל הלכה, וודאי שאין מדובר בהלכה חדשה. זאת ועוד, כפי שמציין המבקש עצמו בפסקה 4 לבקשתו, לא בנקל יתערב בית משפט זה בשיקול דעתה של הערכאה המבררת בכל הנוגע לענישה, ומקל וחומר שלא יעשה כן במסגרת דיון נוסף. נקבע בערעור כי ענין השיהוי נשקל בידי בית המשפט המחוזי במסגרת קביעת העונש (ראו פסקה 48 לפסק הדין בערעור). גם טענת המבקש כי המאסר על תנאי שהוטל עליו ב-ת"פ 3238/99 לא חל היתה בפני בית המשפט המחוזי ונשקלה על ידו, והוא מצא כי אין בה ממש (עמוד 10 לגזר הדין).

הטענה לפיה ההתבססות על הודאת המבקש כללה בלבול בין ספק בלבול היא טענה ערעורית ואינה מצדיקה דיון נוסף. ממילא, אין לכך כל נפקות לקבלת ההודאה: בית משפט זה ציטט מהודאת המבקש, אשר הודה מפורשות ביבוא ובכך שעבר על החוק, בלי קשר לשאלה האם שילם לספק או בלדר (ראו פסקה 16 לפסק הדין בערעור).

טענותיו של המבקש לענין קביעות מהימנות בקשר לעבירות הלבנת הון הן טענות ערעוריות מובהקות אשר אינן מצדיקות דיון נוסף.

נוכח דברים אלו, לא נמצאה עילה לקיום דיון נוסף בערעור הפלילי.

כאמור, גם אין מקום לדיון נוסף בפסק הדין בערעור האזרחי. פסק הדין בערעור האזרחי אינו קובע כל הלכה בענין חילוט. הטענה לפיה המדינה לא ביקשה חילוט לא נטענה על ידי המבקש בערעורו ומועלית לראשונה כעת, ודי בכך כדי להסיק שאין מקום לדיון נוסף בנושא זה. על כל פנים, מדובר בטענה ערעורית שאינה מצדיקה דיון נוסף. מעבר לנדרש אציין, כי טענה זו אף אינה נכונה לגופה, מאחר ובכתב האישום אשר הוגש נגד המבקש התבקש בית המשפט להורות על חילוט רכוש. ביום 6.7.2011 הגישה המדינה הודעה על תיקון כתב האישום אשר עניינה חילוט הדירה, מתוקף סמכותה מכוח סעיף 21(ו) לחוק איסור הלבנת הון, ומכאן שבית המשפט המחוזי לא הורה על החילוט "מבלי שהתבקש לכך על-ידי התביעה" (כנטען בסעיף 8(ב) לבקשה). יתר הטענות בענין החילוט הן ערעוריות באופן מובהק, ומשכך לא מצאתי מקום להרחיב לגביהן כאן.

גם טענת המבקש כי השופט בהליך החילוט כבר הביע דעה בעניינו אינה מצדיקה דיון נוסף. מדובר כאמור בטענה אשר הועלתה כאן לראשונה. אין בפסק הדין בערעור התייחסות לטענה שכזו, ומכאן שלא נקבעה בו כל הלכה חדשה. מעבר לנדרש אציין, כי המצב המשפטי לפיו השופט שידון בשאלה אזרחית בענין חילוט נכס יהיה אותו השופט שהרשיע את הנידון בהלבנת הון מעוגן בהוראות תקנה 5 לתקנות הסמים המסוכנים (סדרי דין לענין חילוט רכוש), התש"ן-1990, אשר עוסקות בהעברת הדיון בחילוט להליך אזרחי, בצירוף סעיף 23 לחוק איסור הלבנת הון.

לענין החיוב בשכר טרחת עורך-דין, לא מצאתי ממש בטענת המבקש לפיה חיובו היווה שכר לתביעה על מחדלה-שלה, מאחר והסיבה להעברת הדיון להליך אזרחי לא היתה זימון חוקרי המשטרה, כי אם רצון למנוע עיכוב ההליך הפלילי שהתנהל נגד נאשם נוסף, והעובדה שבהליך החילוט היה מעורב צד שלישי שטען לזכות בנכס.

עיננו הרואות: רוב טענות המבקש אם לא כולן ככולן הן טענות ערעוריות, שאין מקומן בבקשה לדיון נוסף. נשוב ונזכיר כי "דיון נוסף אינו ערעור נוסף" (דנ"פ 3489/93 אור נ. מדינת ישראל פ"ד מח(2) 661 (1993)); קרי, אין הוא כלי להעברתו של פסק הדין של בית המשפט העליון שניתן בשלושה שבט הביקורת של ערכאה נוספת, אפילו אם נותרו ספקות לגבי נכונות או סבירות התוצאה (דנ"פ 21/58 כהן נ. היועץ המשפטי, פ"ד יג 234 (1959)).

בשולי הדברים אציין, כי הבקשה לדיון נוסף הוגשה ביחס לשני פסקי דין נפרדים (ע"פ 8425/11 ו-ע"א 325/12), הגם שעניינם משותף והם השתייכו בעבר להליך אחד. זאת, אף שהמבקש התבקש בהחלטה מיום 6.2.2013 לציין ביחס לאיזה מפסקי הדין מתייחסת בקשתו לדיון הנוסף. מאחר וכאמור הגעתי למסקנה כי דין הבקשה לדיון נוסף - לענין שני הערעורים - להידחות, לא ראיתי לנכון לדון בשאלה האם ניתן היה להגיש את הבקשה לדיון הנוסף ביחס לשני ההליכים במאוחד.

29. סוף דבר: הבקשה נדחית.

ניתנה היום, כ"ו בתשרי התשע"ד (30.9.2013).